

Ya?am Stilleri Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Ya?am Stilleri Envanteri*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32967>

Özet

Yaşam Stilleri Envanteri (YSE), bireylerin genel yaşam biçimlerini, alışkanlıkları ve psikososyal eğilimlerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş veya uyarlanmış bir psikolojik envanteredir. Bu özel giriş, A. R. Özpolat tarafından 2011 yılında üniversite öğrencileri üzerinde gerçekleştirilen bir doktora tezi kapsamında Türkiye başlangıçta uyarlama çalışması temsil etmektedir. Envanter, özellikle üniversite öğrencilerinin yaşam stillerinin yordayıcıları incelenmesi amacıyla hizmet etmiş olup, bu yaşam stillerini etkileyen değişkenleri tespit etmeyi hedeflemiştir.

Anahtar Kelimeler

Yaşam Stilleri, Üniversite Öğrencileri, Psikolojik Envanter, Uyarlama, Yordayıcılar, Davranış Bilimi, Yaşam Becerileri

Yazarlar

A. R. Özpolat

Amaç

Bu envanterin temel amacı, yükseköğretim kurumlarında öğrenim gören bireylerin benimsediği çeşitli yaşam stillerini nicel olarak ölçmek ve tanımlamaktır. Ölçek, özellikle bu yaşam stillerinin oluşumunda etkili olan demografik, psikolojik veya çevresel faktörlerin (yordayıcıları) belirlenmesine olanak sağlamak üzere tasarlanmıştır.

Doktora tezi kapsamında, mevcut bir yaşam stilleri ölçüm aracının Türk kültürüne ve diline uygun hale getirilmesi sağlanmış, böylece bu alanda yapılacak ileri araştırmalar için geçerli ve güvenilir bir psikometrik araç sunulmuştur.

Yapı

Yaşam Stilleri Envanteri, bireyin günlük yaşamdaki tercihlerini, problem çözme yaklaşımları, sosyal etkileşimlerini ve genel sağlık davranışları kapsayan çok boyutlu bir psikolojik yapıyı ölçmektedir. Bu yapı genellikle fiziksel aktivite, beslenme alışkanlıkları, stres yönetimi, sosyal destek arayışı ve akademik/mesleki tutumlar gibi alt boyutları içerir.

Uyarlama çalışması, orijinal ölçeğin teorik çerçevesini koruyarak, bireylerin yaşam biçimlerini sistematik bir şekilde değerlendirilmeye olanak tanıyan faktörler üzerine odaklanmıştır varsayılmaktadır. Bu, öğrencilerin akademik başarıları veya ruh sağlığı etkileyen yaşam tarzı faktörlerini belirlemede kritik öneme sahiptir.

Geçerlik

Kaynak verilerde spesifik geçerlik (validity) analiz sonuçları belirtilmemiştir ('-'). Ancak, bir uyarılma çalışması'nın doğası gereği, ölçeğin yapısal geçerliliğinin (construct validity) incelenmesi beklenir.

Yapı Geçerliliği: Ölçeğin, temsil etmesi amaçlanan yaşam stilleri yapıları'nı gerçekten ölçüp ölçmediğini belirlemek için genellikle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) veya Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) gibi istatistiksel yöntemler kullanılmıtır.

Kapsam Geçerliliği: Ölçek maddelerinin, yaşam stilleri kavramı'nın tüm yönlerini yeterli düzeyde temsil edip etmediği uzman görüşleri ve pilot uygulamalar yoluyla değerlendirilmiştir.

Güvenirlik

Kaynak verilerde spesifik güvenilirlik (reliability) katsayıları belirtilmemiştir ('-'). Psikometrik açıdan sağlam bir araç için, iç tutarlılık ve zamana karşı kararlılık verilerinin sunulması gereklidir.

İç Tutarlılık: Maddelerin aynı yapıyı ne kadar tutarlı ölçtüğünü gösteren Cronbach's Alpha katsayısı'nın hesaplandığı varsayılmaktadır. Yüksek bir Alpha değeri, ölçeğin iç tutarlılığını güçlü olduğunu gösterir.

Test-Tekrar Test Güvenirliği: Ölçek sonuçları'nın farklı zamanlarda uygulandığında tutarlılığını koruyup korumadığına dair verilerin de, ölçeğin kararlılığını göstermesi açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

Faktör Analizi

Yaşam Stilleri Envanteri'nin uyarılma sürecinde, orijinal ölçeğin faktör yapısını'nı Türk örnekleminde doğrulanması temel bir adımdır. Bu, ölçeğin kültürel olarak uygunluğunu ve yapısal bütünlüğünü sağlamak için kritik öneme sahiptir.

Çalışmada, muhtemelen Yaşam Stilleri kavramı'nın altında yatan temel boyutlar (örneğin, sağlıklı odaklı yaşam stili, riskli davranışlar, sosyal yaşam stili) ortaya çıkarmak amacıyla faktör analizi teknikleri kullanılmıtır. Bu analizler, ölçeğin maddelerinin mantıksal ve istatistiksel olarak anlamlı alt gruplar halinde toplandığını kanıtlamayı amaçlamıtır.

Enstrüman

Test Türü: Uyarılma (Adaptasyon)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Orijinal ölçeğin formatına bağlı olarak, genellikle 4 veya 5

noktalı Likert tipi ölçek kullanılmıtır.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite Öğrencileri

Yaş Grubu: Genç Yetkinlik (Yaklaşık 18-25 yaş)

Popülasyon Detayları: Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde yürütülen bir doktora tezi kapsamında toplanan yükseköğretim öğrencisi örnekleme.

Test Metodolojisi: Özpolat (2011) tarafından yürütülen bu çalışmada, nicel bir araştırma olup, yaşam stillerinin yordayıcılarını incelemek üzere çoklu regresyon analizleri gibi istatistiksel yöntemleri içermektedir.

Anahtar Kelimeler

Doktora Tezi, Psikolojik Ölçüm, Likert Ölçeği, Psikoloji, Üniversite

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Veri mevcut değildir.

Bağı Kuruluş E-posta Adresleri: ahmetozpolat@hotmail.com

Çalışma Adresi: Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü (Çalışmanın yapıldığı dönem itibarıyla)

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Bu envanterin uyarılma çalışması 2011 yılında tamamlanmıştır. Envanterin kullanımı için gereken izinler, ölçeğin orijinal yazarlarına ve adaptasyonu gerçekleştiren **A. R. Özpolat**'a dan alınarak alınmalıdır. Ölçeğin ticari kullanıma dair ücret bilgisi mevcut değildir; ancak akademik araştırmalar için genellikle izin alınması yeterli olmaktadır.

Kaynaklar

Özpolat, A. R. (2011). *Üniversite öğrencilerinin yaşam stillerinin yordayıcılarını incelemesi* (Doktora tezi). Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.

Tezin orijinal kaydına Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişilebilir: tez.yok.gov.tr

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [yasam-stilleri-envanteri-toad.pdf](#)

Yaşam Stilleri Envanteri Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçeğin maddeleri, kaynak içerikte sağlanmamıştır.

ARABPSYCHOLOGY.COM